

Reetablering af naturlig hydrologi i internationale naturbeskyttelsesområder - *krav, problemer og løsninger*

Student: Jill Grønberg Nothlev

Supervisor: Ib Johnsen

Abstract

Dræning og intensiv drift af skove er en af de centrale årsager til, at den biologiske mangfoldighed er trængt, hvilket bedst kan rettes op ved at reetablere den naturlige hydrologi, og dermed genoprette skovenes vådområder. I Gribskov er der sket en omfattende dræning, som har resulteret i en tilbagegang i arealet med vådområder på 80 % siden midten af 1800-tallet. Gribskov er udpeget som EF-habitat- og fuglebeskyttelsesområde. På baggrund af vands og vandstandshævnings betydning for skovøkosystemet, forholdene i Gribskov, det juridiske grundlag for beskyttelse af arter og naturtyper der udgør udpegningsgrundlaget, resultaterne af feltundersøgelser i reetablerede vådområder samt en vurdering af konsekvenserne ved reetablering af naturlig hydrologi for arter og naturtyper i Gribskov beskyttet efter EF-habitatdirektivet og EF-fuglebeskyttelsesområdet, gives der i dette speciale en vurdering af, hvor og hvorledes reetablering kan udføres i forhold til de internationale naturbeskyttelsesregler. Reetablering af naturlig hydrologi vurderes at være til gavn for skoven og dens beskyttede arter og naturtyper. Reetableres naturlig hydrologi i Gribskov kan der skabes en større biodiversitet, da det vil medføre, at der opstår en lang række moser, søer og sumpskove. Der vil blive skabt en større mosaik og variation i skovtyperne, og flere arealer vil naturligt overgå til urørt skov, hvorved der vil blive en bedre sammenhæng mellem de allerede eksisterende urørte skovområder. På de lokaliteter i Gribskov, som blev besøgt i forbindelse med udarbejdelsen af dette speciale, hvor den naturlige hydrologi er blevet reetableret, så der ud til at have udviklet sig naturtyper, som på sigt kan blive værdifulde biologiske set. Men generelt for alle områder var, at flere almindelige og karakteristiske arter, samt sjældne og truede arter, endnu ikke havde spredt sig til områderne. Generelt synes tilstanden på lokaliteterne dog at være gunstig for, at den etablerede vegetation forsat kan trives og at flere af de naturtypekarakteristiske arter kan indvandre. Dog kan fortsat pleje i form af fjernelse af opvækst være nødvendigt, hvis områderne ønskes bevaret som lysåbne. I forhold til de internationale naturbeskyttelsesregler er der pålagt en forpligtelse til at sikre, at der ikke sker forringelser eller forstyrrelser af beskyttede naturtyper og arter som forekommer i skoven. Det skal således sikres, at der ikke sker forringelse af bevaringsstatus for de beskyttede naturtyper og arter, hverken som følge af reetablering af naturlig hydrologi, eller som følge af påvirkninger som udtørring og tilgroning. Vurderingen af konsekvenserne for arter og naturtyper i forbindelse med

reetablering af naturlig hydrologi i Gribskov viser, at det vil fremme bevaringsstatus for næsten alle beskyttede arter og naturtyper. Dog er flere arter og naturtyper kun repræsenteret med få og spredte forekomster, og det er derfor nødvendigt at tage særlige hensyn til disse. Der er derfor opstillet et forslag til, hvor og hvorledes reetablering af den naturlige hydrologi kan foregå, så det sikres at der skabes mest mulig dynamik i Gribskov ved mere naturlig hydrologi, samtidig med at det ikke bringer reetablering af den naturlige hydrologi i uoverensstemmelse med de internationale naturbeskyttelsesregler.